

Р. Б. Дудин, Т. М. Левусь, І. М. Король, Я. С. Мись

Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ТА ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ ПАРКОВИХ НАСАДЖЕНЬ КОЛОМИЇ

Наведено результати дослідження у паркових насадженнях Коломиї, зокрема у парках ім. К. Трильовського, Т. Шевченка та Молодіжному. Проаналізовано літературні джерела стосовно цієї проблеми, обрано методики та послідовність виконання робіт. У парку ім. Трильовського проведено подеревну інвентаризацію насаджень, у двох інших – маршрутні обстеження. На підставі аналізу літературних джерел виявлено, що два об'єкти (парки Трильовського та Шевченка) є парками-пам'ятками садово-паркового мистецтва місцевого значення і становлять культурно-історичну цінність для даного регіону. Встановлено, що в усіх трьох парках переважаючими видами у насадженнях виступають *Acer platanoides* L., *Aesculus hippocastanum* L., *Carpinus betulus* L., *Fraxinus excelsior* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Tilia cordata* Mill. та ще значна кількість чагарникових видів, які зростають у живоплотах (*Ligustrum vulgare* L.) та групових посадках (*Sambucus nigra* L.), а іноді солітерами (*Cornus mas* L.). Найбільшим видовим представництвом характерний парк ім. Т. Шевченка (80 таксонів), найменшим – Молодіжний парк (26). Частка аборигенних видів у парках Коломиї становить 35 %, екзотів – 51 %, декоративні відміни (гібриди) становлять 14 %. Систематична структура дендрофлори парків Коломиї формується представниками 33 родин, 60 родів та 96 видів. Максимально у насадженнях представлені родини Pinaceae (6 родів та 11 видів), Rosaceae (8 родів та 12 видів), Cupressaceae (3 роди та 14 видів) та Fabaceae (5 родів та 5 видів). У насадженнях досліджуваних парків переважають представники відділу Покритонасінні (72 %), причому значну частку від загальної кількості становлять листяні дерева та листяні кущі (69 %). Також досить чисельно представлені хвойні дерева (15 %). За типами життєвих форм істотно переважають мезофанерофіти – 39 % (*Acer platanoides* L., *Betula pendula* Roth., *Carpinus betulus* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Sorbus aucuparia* L. та інші). Частка Мегафанерофітів становить 21 % (*Abies alba* Mill., *Acer pseudoplatanus* L., *Fraxinus excelsior* L., *Larix decidua* Mill.). Також значну частку (28 %) мають мікрофанерофіти: *Buxus sempervirens* L., *Euonymus europaea* L., *Hibiscus syriacus* L. Частка нанофанерофітів – 8 %.

Ключові слова: дендрофлора; подеревна інвентаризація насаджень; таксономічний склад; систематична структура; інтродукенти; біоморфи; життєві форми; санітарне оцінювання; екологічна структура.

Вступ / Introduction

За сучасних умов озеленення населених пунктів (міст, селищ міського типу та сільських поселень) має досить вагоме значення у задоволенні потреб населення основними природними засобами для забезпечення життєдіяльності (поглинання вуглецю, виділення кисню, збагачення повітря фітонцидами тощо). Значну частину цього процесу забезпечують насадження парків, які, подекуди, займають у населених пунктах значні площі [4].

У межах зеленої зони м. Коломия на Івано-Франківщині є три парки, два з яких мають статус парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення – парк ім. К. Трильовського та парк ім. Т. Шевченка. Зважаючи на значний рекреаційний прес, якому піддаються насадження згаданих парків, проблема їх збереження та відновлення постала досить гостро, а тому дослідження особливостей їх дендрофлори та сучасного

стану природних компонентів є надзвичайно актуальним. Результати цього дослідження увійдуть в основу подальшого розроблення пропозицій щодо реконструкції та утримання паркових територій.

Об'єкт дослідження – стан деревних насаджень парків Коломиї.

Предмет дослідження – методи і засоби оцінювання біолого-екологічної структури насаджень парків, санітарного стану деревних рослин, які дадуть змогу розробити заходи з їх подальшого утримання.

Мета роботи – проаналізувати стан паркових насаджень Коломиї, що дасть змогу виявити чинники, які негативно впливають на їх подальший ріст та розвиток.

Для досягнення зазначеної мети визначено такі основні завдання дослідження:

- вивчити літературні джерела для встановлення історичних передумов формування парків, що дасть змогу з'ясувати передумови їх створення та розвитку;

© Copyright 2026 by the author(s)

Дудин Роман Богданович, канд. с.-г. наук, доцент, кафедра ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоєкології. Email: drb2008@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0003-4539-7489>

Левусь Тарас Михайлович, канд. с.-г. наук, доцент, кафедра ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоєкології. Email: taraslevus@ukr.net; <https://orcid.org/0009-0000-9517-7164>

Король Іван Михайлович, аспірант, кафедра ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоєкології. Email: mr.korol.8@gmail.com

Мись Ярослав Сергійович, аспірант, кафедра ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоєкології. Email: yaroslav.m111@gmail.com

Цитування за ДСТУ: Дудин Р. Б., Левусь Т. М., Король І. М., Мись Я. С. Аналіз структури та фітосанітарного стану паркових насаджень Коломиї. Науковий вісник НЛТУ України. 2026, т. 36, № 2. С. 17–25.

Citation APA: Dudyn, R. B., Levus', T. M., Korol', I. M., Mys', Y. S. (2026). Analysis of the state of park plantings in Kolomyia. *Scientific Bulletin of UNFU*, 36(2), 17–25. <https://doi.org/10.36930/40360202>

- провести інвентаризацію насаджень, що забезпечить необхідний польовий матеріал для подальшого аналізу;
- узагальнити таксономічну, систематичну, біоморфну та екологічну структури паркової дендрофлори, що дасть можливість оцінити біорізноманіття рослин та умови їхнього росту;
- визначити санітарний стан насаджень, що забезпечить розуміння наявної ситуації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сади і парки є об'єктами детального вивчення різних наук і наукових напрямів [1, 16]: ландшафтної архітектури, садово-паркового мистецтва, культурології, історії, дендрології тощо. Їх досліджено у працях відомих вітчизняних і зарубіжних учених, у яких розкрито питання особливостей технології створення зелених насаджень, описано рослинність цих територій, історичний досвід інтродукції та акліматизації деревних видів тощо.

Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва (як загальнодержавного, так і місцевого значення), як штучні об'єкти природно-заповідного фонду України [20], становлять великий інтерес для збору, колекціонування та поширення цінних у дендрологічному відношенні дерев і кущів. Автор відзначає, що на території України розташовано 88 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення, а місцевого – в рази більше.

У працях багатьох авторів [3, 9, 16, 22] відзначено не тільки культурно-історичну цінність парків, але і великий асортимент автохтонних та інтродукованих деревних рослин, зібраних на їх територіях.

Зазначено у роботі [17], що питання періодизації формування парків як в Україні загалом, так і в окремих регіонах різних історичних періодів розглянуто у багатьох працях. Автори наводять приклад: "... О. Л. Липа (1960) відзначає, що саме створення садів і парків сприяло накопиченню цінних дендрологічних фондів, та умовно поділяє історію формування парків в Україні на чотири періоди: I – з найдавніших часів до середини XVII ст.; II – з середини XVII ст. до початку XIX ст.; III – з початку XIX ст. до Жовтневої революції 1917 р.; IV – радянський період". Кожен із зазначених періодів має низку особливостей формування паркового простору і використання в ньому інтродуцентів та взаємозв'язку інтродукції і паркобудування. М. А. Кохно та М. Г. Курдюк (1994) історію формування культурної дендрофлори та інтродукції іншорайонних видів в Україні умовно поділяють на два періоди – від найдавніших часів до початку XIX ст. та XIX-XX ст.

Водночас, у роботі [9] виділено шість періодів історії садово-паркового мистецтва в Україні: I – з найдавніших часів до кінця XVII ст.; II – з кінця XVII ст. до середини XIX ст.; III – з початку XIX ст. до 1917 р.; IV – з 1917 р. до середини XX ст.; V – зі середини XX ст. до 1991 р.; VI – з 1991 р. до наших днів.

На території Івано-Франківської області дуже часто колекціонування та культивування деревно-кущових рослин здійснюють працівники лісового господарства, закладаючи невеликі дендрарії при лісництвах та держлісгоспах. Зокрема [7, 8], у Мало-Тур'янському лісництві ДП "Вигодське лісове господарство" (Івано-Франківська область) зростає 58 видів деревних рослин, які належать до 36 родів та 20 родин. На території Надвірнянського лісництва ДП "Надвірнянське лісове господарство" виявлено 56 видів деревно-кущових рослин, які належать до 41 роду та 22 родин.

У публікації [4] зазначено, що систематичне вивчення паркових біоценозів та деревних рослин, як головної їх складової, потребує, передусім, інвентаризації та ландшафтно-таксації не тільки рослин інтродукованих видів, яка тією чи іншою мірою проведена у старовинних дендропарках системи НАН України, а й повної інвентаризації та ландшафтно-таксації старовікових дерев, особливо видів-едифікаторів, уточнення їхнього віку, походження, санітарного стану, бонітету, репродуктивної здатності, мінливості за період зростання в ландшафтних композиціях. Така інформація, зібрана за єдиною схемою й оброблена за допомогою математичного моделювання, дала б можливість не тільки зафіксувати цінну інформацію на сьогодні, а й здійснити ретроспективний аналіз насаджень та прогнозувати його майбутній стан. Вона може бути основою моніторингу вікових змін як паркових фітоценозів, так і дендрофлори загалом. Це дасть змогу об'єктивно робити висновок про максимальний термін життя деревних рослин за умов штучно створених біоценозів, виявити чинники, які найбільше впливають на довговічність насаджень та окремих рослин.

Не менше уваги до дендрологічного складу парків приділяють закордонні колеги [6, 15, 18, 25].

Загалом в Україні дослідженням паркових комплексів приділяють значну увагу, однак опубліковані роботи мають здебільшого локальний характер і стосуються як окремих об'єктів, так і невеликої кількості показників. Тому комплексні оцінювання паркових насаджень у конкретних регіонах на сьогодні є досить актуальними.

Матеріали та методи дослідження. Історичні відомості про створення та розвиток парків Коломиї з'ясували за літературними джерелами [1, 13, 24]. Подеревну інвентаризацію насаджень та оцінювання їх санітарного стану здійснювали відповідно до "Інструкції..." [11]. Ідентифікацію видів здійснювали за сучасними довідковими джерелами [23, 26]. Таксономічну, систематичну, біоморфну та екологічну структуру насаджень встановлювали на підставі "Методичних рекомендацій..." [12].

Результати дослідження та їх обговорення / Research results and their discussion

Місто Коломия – районний центр Івано-Франківської області, яке розташоване у передгір'ї Карпат на висоті 300 м н.р.м. Територія, охоплена дослідженнями, входить до Передкарпатської височинної фізико-географічної області Обертинсько-Гвіздецького фізико-географічного району [24]. У Коломиї є три парки, які становлять основу зелених насаджень міста і є об'єктами нашого дослідження.

Парк культури і відпочинку ім. Кирила Трильовського, площею 5,4 га, є пам'яткою садово-паркового мистецтва місцевого значення. Розташований у центральній частині міста (рис. 1). Закладався на кошти місцевого магістрату у другій половині XIX ст., на місці природного змішаного лісу [13]. Водночас, територією парку провели штучне русло потоку Радилівка, який до того рухався в іншому напрямку.

У вересні 1880 р., на честь приїзду до Коломиї цесаря Франца Йосифа, у парку було збудовано дерев'яний етнографічний павільйон (за проєктом інженера В. Шатра), у якому в подальшому проводилися різноманітні заходи: спортивні змагання, заклики до страйку, а 16

червня 1902 р. відбулося перше в тих краях січове свято на чолі з доктором права Кирилом Трильовським, який у травні 1907 р. переміг на виборах до австрійського парламенту. У ті часи парк відвідували Л. Мартович, М. Коцюбинський, В. Стефаник. У 1898 р. парк називався іменем А. Міцкевича, пам'ятник якому з еліпсним латунним рельєфом на фоні гранітної брили було споруджено у центральній частині.

Рис. 1. Розташування об'єктів дослідження / Location of research objects

Після війни парк назвали на честь С. Кірова – секретаря Ленінградського обкому ВКП (б), а у 1956 р. йому було встановлено пам'ятник. У 1952 р. у парку було збудовано кінотеатр "Комсомолец". Поруч, у павільйоні, де приймали імператора, влаштували сезонний ресторан "Карпати", встановили каруселі.

У середині 80-х років XX ст. у парку відбулася реконструкція, внаслідок якої з'явився концертний майданчик з амфітеатром, береги потічка вкрили прямокутними залізобетонними плитами і встановили справжній

літак-винищувач, який після розвалу СРСР розібрали на металобрухт.

Уже за часів Незалежної України, 19 жовтня 1997 р., неподалік від входу в парк з вул. Л. Українки, було відкрито й освячено бронзове погруддя засновника січового руху в Україні К. Трильовського (скульптор В. Одрехівський).

Міський парк ім. Т. Шевченка. Розташований у південній частині міста (див. рис. 1). Його заснував у 1897 р. директор місцевої гімназії Ю. Скупневич [24]. Першопочаткова площа становила близько 3,6 га. Має статус парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення. У 60-х роках XX ст. його розчистили і розширили.

У парку встановлено погруддя Т. Шевченка. У центральній частині парку зростає значна кількість цікавих таксонів: горіхи чорний та сірий, сосни чорна та Веймутова, магнолії загострена та Суланжа, кипарисовики, туї тощо. Частина парку впорядкована, із заможеними доріжками та освітленням, інша – лісові насадження. Поряд розміщене озеро, на якому плавають лебеді та качки.

Молодіжний парк. Заснований на місці старого єврейського кладовища у 1950-60-х роках. Невеликий за площею, але добре облаштований. Зростають переважно місцеві види дерев і кущів.

За результатами проведеного дослідження у парках м. Коломия ми можемо вести мову про їх видову (таксономічну) структуру, показники якої наведено у табл. 1. У ході дослідження, результати яких висвітлено у цій таблиці, було встановлено, що в усіх трьох парках переважаючими видами у насадженнях виступають *Acer platanoides* L., *Aesculus hippocastanum* L., *Carpinus betulus* L., *Fraxinus excelsior* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Tilia cordata* Mill. та ще значна кількість чагарникових видів, які зростають у живоплотах (*Ligustrum vulgare* L.) та групових посадках (*Sambucus nigra* L.), а іноді солітерами (*Cornus mas* L.).

Найбільшим видовим представництвом характерний парк ім. Т. Шевченка (80 таксонів), найменшим – Молодіжний парк (26).

Табл. 1. Таксономічний та кількісний склад дендрофлори парків міста Коломия / Taxonomic and quantitative composition of the dendroflora of parks in the city of Kolomyia

№ з/п	Назва виду		Назва парку		
	українська	латинська	Парк Трильовського	Парк Молодіжний	Парк Шевченка
1	2	3	4	5	6
1	Ялиця біла	<i>Abies alba</i> Mill.	1	–	5
2	Клен польовий	<i>Acer campestre</i> L.	6	4	2
3	Клен сріблястий	<i>Acer dasycarpum</i> Ehrh.	2	–	–
4	Клен ясенелистий	<i>Acer negundo</i> L.	11	6	2
5	Клен гостролистий	<i>Acer platanoides</i> L.	153	44	13
6	Клен-явір	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	34	26	83
7	Клен-явір	<i>A. p. 'Atropurpurea'</i>	1	–	1
8	Клен татарський	<i>Acer tataricum</i> L.	–	–	4
9	Гіркокаштан звичайний	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	135	14	23
10	Аморфа чагарникова	<i>Amorpha fruticosa</i> L.	24	–	–
11	Береза повисла	<i>Betula pendula</i> Roth.	39	3	2
12	Самшит вічнозелений	<i>Buxus sempervirens</i> L.	18	–	16
13	Карагана дерев'яниста	<i>Caragana arborescens</i> Lam.	–	–	5
14	Гراب звичайний	<i>Carpinus betulus</i> L.	163	35	4
15	Вишня пташина (черешня)	<i>Cerasus avium</i> (L.) Moench.	11	–	9
16	Вишня звичайна	<i>Cerasus vulgaris</i> Mill.	15	–	2
17	Кипарисовик Лавсона	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> Parl.	–	–	1
18	Кипарисовик горіхоплідний	<i>Chamaecyparis pisifera</i> Sieb. et Zucc.	8	–	2

1	2	3	4	5	6
19	Кипарисовик горіхоплідний	<i>Ch. p. 'Aurea'</i>	—	—	1
20	Кипарисовик горіхоплідний	<i>Ch. p. 'Filifera'</i>	—	—	1
21	Багряник японський	<i>Cercidiphyllum japonicum</i> Sieb. et Zucc.	1	—	1
22	Дерен чоловічий	<i>Cornus mas</i> L.	—	—	1
23	Ліщина звичайна	<i>Corylus avellana</i> L.	2	—	12
24	Глід одноматочковий	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	2	12	-
25	Бруслина європейська	<i>Euonymus europaea</i> L.	—	—	2
26	Бук лісовий	<i>Fagus sylvatica</i> L.	—	—	3
27	Форзиція європейська	<i>Forsythia europaea</i> Deg. et Bald.	—	—	3
28	Крушина ламка	<i>Frangula alnus</i> Mill.	—	1	-
29	Ясен звичайний	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	153	27	35
30	Гінкго дволопатеве	<i>Ginkgo biloba</i> L.	1	—	3
31	Агрус відхилений	<i>Grossularia reclinata</i> Mill.	102	—	-
32	Бундук дводомний	<i>Gymnocladus dioica</i> (L.) C. Koch.	1	—	-
33	Плющ звичайний	<i>Hedera helix</i> L.	—	—	5
34	Гібіск сирійський	<i>Hibiscus syriacus</i> L.	—	—	3
35	Обліпіха крушинова	<i>Hippophae rhamnoides</i> L.	2	—	-
36	Горіх сирій	<i>Juglans cinerea</i> L.	13	1	1
37	Горіх чорний	<i>Juglans nigra</i> L.	—	—	2
38	Горіх грецький	<i>Juglans regia</i> L.	5	6	31
39	Ялівець звичайний	<i>Juniperus communis</i> L.	3	—	-
40	Ялівець козацький	<i>Juniperus sabina</i> L.	—	—	3
41	Золотий дощ звичайний	<i>Laburnum anagyroides</i> Medic.	4	—	2
42	Модрина європейська	<i>Larix decidua</i> Mill.	—	—	3
43	Бирючина звичайна	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	216	—	22
44	Ліріодендрон тюльпановий	<i>Liriodendron tulipifera</i> L.	—	—	3
45	Магнолія загострена	<i>Magnolia acuminata</i> L.	—	—	1
46	Магнолія кобус	<i>Magnolia kobus</i> DC.	—	—	1
47	Магнолія Суланжа	<i>Magnolia soulangeana</i> Soul.	—	—	3
48	Яблуня домашня	<i>Malus domestica</i> Borkh.	4	14	58
49	Яблуня пурпурова	<i>Malus purpurea</i> Rehd.	—	1	-
50	Черемха звичайна	<i>Padus avium</i> Mill.	—	1	1
51	Черемха пізня	<i>Padus serotina</i> (Ehrh.) Agargh.	9	—	29
52	Оксамитник амурський	<i>Phellodendron amurense</i> Rupr.	3	—	2
53	Садовий жасмин звичайний	<i>Philadelphus coronarius</i> L.	4	—	3
54	Ялина європейська	<i>Picea abies</i> (L.) Karst.	9	3	97
55	Ялина колюча	<i>Picea pungens</i> Engelm.	—	—	8
56	Ялина колюча	<i>P. p. 'Glaucia'</i>	—	—	1
57	Сосна кедрова європейська	<i>Pinus cembra</i> L.	—	—	4
58	Сосна чорна	<i>Pinus nigra</i> Arn.	6	1	9
59	Сосна Веймутова	<i>Pinus strobus</i> L.	11	1	44
60	Сосна звичайна	<i>Pinus sylvestris</i> L.	—	—	17
61	Платан західний	<i>Platanus occidentalis</i> L.	—	—	3
62	Тополя чорна	<i>Populus nigra</i> L.	21	2	5
63	Тополя тремтяча, осика	<i>Populus tremula</i> L.	2	—	4
64	Слива розлога	<i>Prunus divaricata</i> Ledeb.	48	9	13
65	Слива домашня	<i>Prunus domestica</i> L.	—	—	43
66	Дугласія Мензіса	<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco	3	—	-
67	Груша звичайна	<i>Pyrus communis</i> L.	2	3	29
68	Дуб звичайний	<i>Quercus robur</i> L.	15	2	17
69	Дуб червоний	<i>Quercus rubra</i> L.	7	—	2
70	Сумах пухнастий	<i>Rhus typhina</i> L.	—	—	2
71	Робінія звичайна	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	125	17	42
72	Малина звичайна	<i>Rubus idaeus</i> L.	—	—	3
73	Верба біла	<i>Salix alba</i> L.	—	2	12
74	Верба козяча	<i>Salix caprea</i> L.	2	—	2
75	Верба Матсуді	<i>Salix matsudana</i> Koidz. 'Tortuosa'	1	—	-
76	Бузина чорна	<i>Sambucus nigra</i> L.	—	5	13
77	Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i> L.	2	—	11
78	Свидина біла	<i>Swida alba</i> (L.) Opiz.	3	—	4
79	Сніжноягідник білий	<i>Symphoricarpus albus</i> (L.) Blake	8	5	-
80	Бузок звичайний	<i>Syringa vulgaris</i> L.	—	—	3
81	Тис ягідний	<i>Taxus baccata</i> L.	21	—	-
82	Туя західна	<i>Thuja occidentalis</i> L.	61	—	58
83	Туя західна	<i>Th. o. 'Aureo-variegata'</i>	—	—	1
84	Туя західна	<i>Th. o. 'Columna'</i>	—	—	1
85	Туя західна	<i>Th. o. 'Compacta'</i>	6	—	-

1	2	3	4	5	6
86	Туя західна	<i>Th. o. 'Ellwangeriana'</i>	4	—	-
87	Туя західна	<i>Th. o. 'Ericoides'</i>	1	—	1
88	Туя західна	<i>Th. o. 'Smaragd'</i>	—	—	5
89	Туя складчаста	<i>Thuja plicata</i> D. Don	6	—	-
90	Липа серцелиста	<i>Tilia cordata</i> Mill.	129	16	21
91	Липа широколиста	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	3	—	1
92	Тсуга канадська	<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carr.	—	—	1
93	В'яз гладенький	<i>Ulmus laevis</i> Pall.	14	—	2
94	Ільм гірський	<i>Ulmus scabra</i> Mill.	42	—	6
95	Калина звичайна	<i>Viburnum opulus</i> L.	—	—	3
96	Виноград звичайний	<i>Vitis vinifera</i> L.	—	—	12
Всього видів у парках			58	26	80

У парках, закладених у XIX ст. (парки Трильовсько-го та Шевченка), зростає багато дерев-довгожителів. Найбільшими діаметрами відзначаються: ясен звичайний (1,27, 1,21, 1,05, 1,01 м), липа широколиста (1,24 м), клен сріблястий (1,16 м), гірकोкаштан звичайний (1,08 м). Близько десяти дерев мають у діаметрі 90-100 см. Усі вони мають значні розміри крони та висоту.

У Молодіжному парку зростають переважно місцеві види рослин, які не відзначаються особливою дендрологічною цінністю. Натомість у парках ім. Трильовського та ім. Шевченка виявлено значну кількість екзотичних високодекоративних рослин, серед яких *Cercidiphyllum japonicum* Sieb. et Zucc., *Gymnocladus dioica* (L.) C. Koch., *Hibiscus syriacus* L., *Liriodendron tulipifera* L., *Magnolia acuminata* L., *Magnolia soulangeana* Soul., *Pinus cembra* L., *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco, різні форми *Thuja occidentalis* L. та інші.

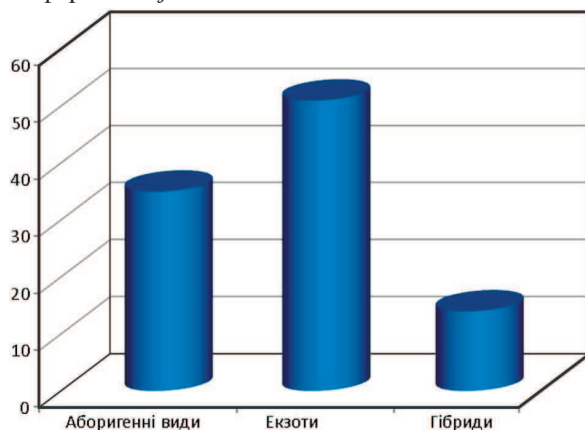

Рис. 2. Співвідношення аборигенних та культивованих рослин у парках Коломиї / Percentage ratio of native and cultivated plants in Kolomyia parks

Частка аборигенних видів у парках Коломиї становить 35 %, екзотів – 51 %, декоративні відміни (гібриди) становлять 14 % (рис. 2). Систематична структура флори передбачає розподіл виявлених видів рослин за їх родовою та родинною приналежністю. Зведений аналіз систематичної структури насаджень наведено у табл. 2.

За результатами дослідження виявилось, що систематична структура дендрофлори парків Коломиї формується представниками 33 родини, 60 родів та 96 видів. Максимально у насадженнях представлені родини *Pinaceae* (6 родів та 11 видів), *Rosaceae* (8 родів та 12 видів), *Cupressaceae* (3 роди та 14 видів) та *Fabaceae* (5 родів та 5 видів). Решта родин представлені одиничними екземплярами.

Проаналізували біоморфологічний склад насаджень міських парків Коломиї за класифікаціями Серебрякова (табл. 3) та Раункієра (рис. 3).

Табл. 2. Систематична структура насаджень парків Коломиї / Systematic structure of Kolomyia's parks

№ з/п	Назва родини		Кількість	
	латинська	українська	родів	видів і форм
1	<i>Aceraceae</i>	Кленові	1	7
2	<i>Anacardiaceae</i>	Фісташкові	1	1
3	<i>Araliaceae</i>	Аралієві	1	1
4	<i>Betulaceae</i>	Березові	1	1
5	<i>Buxaceae</i>	Самшитові	1	1
6	<i>Caprifoliaceae</i>	Жимолостеві	2	2
7	<i>Celastraceae</i>	Бруслинові	1	1
8	<i>Cercidiphyllaceae</i>	Багряникові	1	1
9	<i>Cornaceae</i>	Деренові	2	2
10	<i>Corylaceae</i>	Ліщинові	2	2
11	<i>Cupressaceae</i>	Кипарисові	3	14
12	<i>Elaeagnaceae</i>	Маслинкові	1	1
13	<i>Fabaceae</i>	Бобові	5	5
14	<i>Fagaceae</i>	Букові	2	3
15	<i>Ginkgoaceae</i>	Гінкгові	1	1
16	<i>Grossulariaceae</i>	Агрусіві	1	1
17	<i>Hippocastanaceae</i>	Гіркокаштанові	1	1
18	<i>Hydrangeaceae</i>	Гортензії	1	1
19	<i>Juglandaceae</i>	Горіхові	1	3
20	<i>Magnoliaceae</i>	Магнолієві	2	4
21	<i>Malvaceae</i>	Мальвові	1	1
22	<i>Oleaceae</i>	Маслинові	4	4
23	<i>Pinaceae</i>	Соснові	6	11
24	<i>Platanaceae</i>	Платанові	1	1
25	<i>Rhamnaceae</i>	Крушинові	1	1
26	<i>Rosaceae</i>	Розові	8	12
27	<i>Rutaceae</i>	Рутові	1	1
28	<i>Salicaceae</i>	Вербові	2	5
29	<i>Sambucaceae</i>	Бузинові	1	1
30	<i>Taxaceae</i>	Тисові	1	1
31	<i>Tiliaceae</i>	Липові	1	2
32	<i>Ulmaceae</i>	В'язові	1	2
33	<i>Vitaceae</i>	Виноградові	1	1
Разом			60	96

Дані табл. 3 свідчать, що у насадженнях досліджуваних парків переважають представники відділу Покритонасінні (72 %), причому значну частку від загальної кількості становлять листяні дерева та листяні куші (69 %). Також досить чисельно представлені хвойні дерева (15 %). За типами життєвих форм істотно переважають мезофанерофіти (дерева від 8 до 30 м заввишки) – 39 % (*Acer platanoides* L., *Betula pendula* Roth., *Carpinus betulus* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Sorbus aucuparia* L. та інші). Частка мегафанерофітів (дерева заввишки понад 30 м) становить 21 % (*Abies alba* Mill., *Acer pseudoplatanus* L., *Fraxinus excelsior* L., *Larix decidua* Mill.). Також значну частку (28 %) становлять мікрофанерофіти (дерева і чагарники від 2 до 8 м заввишки): *Buxus*

sempervirens L., *Euonymus europaea* L., *Hibiscus syriacus* L. Частка нанофанерофітів (чагарники до 2 м заввишки) – 8 %.

Табл. 3. Розподіл дендрофлори парків Коломиї за біоморфами / Distribution of dendroflora in Kolomyia parks by biomorphs

Відділ	Кількість видів, шт.				Всього
	дерева	кущі	напівкущі	ліани	
<i>Pinophyta</i>	15	12	–	–	27
<i>Magnoliophyta</i>	58	10	–	1	69
Разом	73	22	–	1	96

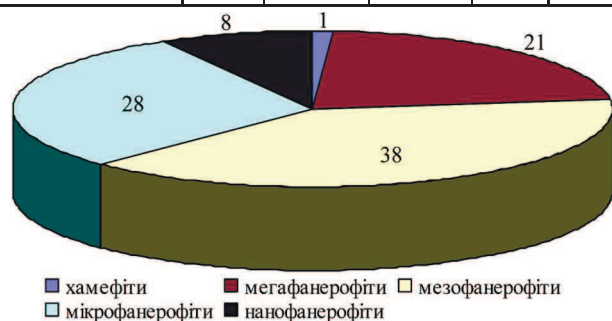

Рис. 3. Розподіл дендрофлори парків Коломиї за життєвими формами (шт.) / Distribution of dendroflora of Kolomyia parks by life forms

Щодо екологічної структури дендрофлори обстежених парків встановлено, що за відношенням до родючості та вологості ґрунтів більшість рослин проявляє мезотрофні та мезофітні властивості. За відношенням до освітленості значна частина рослин представляє групу сціофітів (світлолюбні), особливо екзоти. Однак основний каркас паркових насаджень становлять види, толерантні як до прямого сонячного світла, так і до напівтіні. Піднаметовий ярус формують переважно тіньовитривалі рослини.

У ході маршрутного дослідження у парках ім. Т. Шевченка і Молодіжному та на підставі матеріалів подеревної інвентаризації у парку ім. К. Трильовського ми можемо вести мову про санітарний стан насаджень, на який істотно впливають наслідки надмірної рекреації (ущільнення ґрунтів, механічні пошкодження рослин, вищипування трав'яного вкриття тощо).

Проаналізуємо санітарний стан насаджень на прикладі парку ім. К. Трильовського, у якому абсолютно здорових, без видимих ознак ураження, серед обстежених дерев виявлено 613 екземплярів.

Найпоширенішими ушкодженнями, виявленими в ході інвентаризаційних робіт, є такі (у дужках зазначено кількість ушкоджених дерев): омела (381); сухі гілки (452); механічні ушкодження (162), морозобійні тріщини (47); дупла (282); суховерхівковість (68); грибові захворювання (12); стовбурові ентомошкідники (6); ракові захворювання (18). Сухостійних дерев виявлено 61 шт.; окрім цього, 19 дерев аварійні, що можуть загрожувати падінням.

Найбільше різноманітними пошкодженнями вражаються такі види, як клен гостролистий, гіркокаштан звичайний, липа дрібнолиста, ясен звичайний, клен-явір, робінія звичайна (рис. 4). Для насаджень парків ім. Шевченка та Молодіжного, а також для інших видів деревних рослин, кількість яких є незначною порівняно зі згаданими вище, характерні такі ж ушкодження, більшою чи меншою мірою. Особливу увагу потрібно звернути на загальний стан паркових насаджень, оскільки

на окремих ділянках обстежених парків деревний намет досить сильно загущений, тому під ним відсутні чагарники та трав'яний ярус. У більшості парків утворилася стихійна мережа протоптаних доріжок, по яких пересуваються відвідувачі, що призводить до знищення трав'яного покриву, ущільнення ґрунту та погіршення санітарного стану дерев (про що йшлося вище).

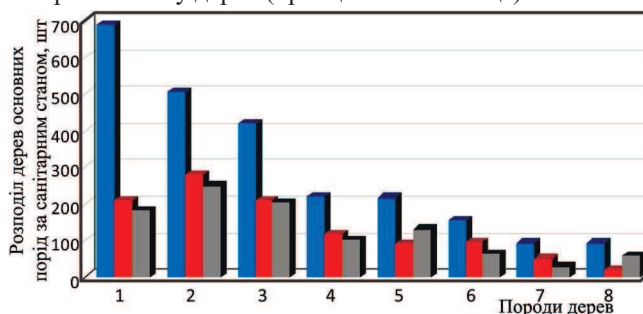

Рис. 4. Розподіл дерев основних порід за санітарним станом (кількість штук) / Distribution of trees of the main species by sanitary condition (quantity): 1 – клен гостролистий; 2 – гіркокаштан звичайний; 3 – ясен звичайний; 4 – клен-явір; 5 – липа дрібнолиста; 6 – в'яз шорсткий; 7 – граб звичайний; 8 – робінія звичайна

Одним із варіантів покращення стану парків Коломиї є розроблення проєктів їх реконструкції та утримання парку, у яких потрібно передбачити впорядкування доріжково-стежкової мережі відповідно до сучасних потреб, заміну доріжкового покриття, встановлення нових паркових лав та електроосвітлення на місці поламаних чи знищених, облаштування ігрових комплексів на дитячих майданчиках. Особливу увагу потрібно звернути на реконструкцію деревних насаджень, що передбачає видалення сухих та аварійних дерев, регулярне очищення від порослі малоцінної рослинності, збагачення видової структури шляхом садіння нових видів дерев і кущів, розширення асортименту квіткових рослин та декоративних газонів, які наразі подекуди відсутні.

Обговорення результатів дослідження. У публікаціях сучасних українських науковців [2, 10, 14, 19], які проводять дослідження у сфері паркознавства та реконструкції паркових комплексів, висвітлено різні погляди на питання вивчення дендрофлори і збереження таксономічного складу паркових насаджень.

У дослідженні [16] автори провели порівняльний аналіз аборигенної та інтродукованої дендрофлори в дендропарках Лісостепу України з таких критеріїв: функціональність, економічність та естетичність. З погляду функціональності, доведено, що садово-паркові об'єкти, основу яких становлять аборигенні види покритонасінних, легко створювати, за ними легко доглядати і такі об'єкти є більш довговічними. Підтверджено, що з економічного погляду, парки, створені з покритонасінних аборигенної дендрофлори, є дешевшими за парки, створені з інтродуцентів, у 10-15 разів. Встановлено, що парки, створені аборигенною дендрофлорою покритонасінних, мають найбільший позитивний психоемоційний вплив на відвідувачів і є комфортними для відпочинку. Отже, для створення парків, аборигенна дендрофлора є саме тим елементом ландшафту, який повною мірою відповідає основним трьом критеріям оцінювання садово-паркового об'єкта, а отже, є головним паркоутворювальним елементом.

У роботі [21] наведено результати інвентаризації та комплексного аналізу насаджень деревних рослин пар-

ку-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Парк ім. Ф. Шиллера" у Чернівцях. Розглянуто його типологію, здійснено історико-архітектурне та дендрологічне оцінювання, проведено еколого-ландшафтний аналіз, запропоновано алгоритм виконання комплексного аналізу парку та його елементів. Запропоновано низку практичних рекомендацій з формування та догляду за парковими насадженнями. З'ясовано, що рівень збереженості основних історичних компонентів цього парку є незадовільним, зокрема: поодинокі, структурно не пов'язані між собою, елементи композиції, залишки терас, вікові дерева. Осередок парку формує вікова ясенева діброва, у межах якої виділено насадження різної фітоценотичної структури із відносно стійкими асоціаціями (2-3-й класи витривалості) до впливу рекреаційних навантажень та умов місць зростання. За результатами здійсненої інвентаризації встановлено, що лісопаркову частину формують приблизно 1040 листяних деревних рослин відділу *Magnoliophyta* із 19 родин, 29 родів і 37 видів. За кількістю видів домінують представники родини *Rosaceae* (18,9 %), *Sapindaceae* (13,5 %) та *Salicaceae* (10,8 %), найбільше видове різноманіття у роду *Acer* (4 види). Масиви парку переважно сформовані *Fraxinus excelsior* (32,9 %) та *Robinia pseudoacacia* (20,9 %).

Автори у роботі [22] звертають увагу на сучасні проблеми інвентаризації деревних рослин у міських насадженнях України. Вони проаналізували сучасний стан, тенденції розвитку та проблеми інвентаризації зелених насаджень, навели законодавчі акти, що регламентують інвентаризацію та їх відповідність сучасним інформаційним технологіям і новітнім методам. Обґрунтовано потребу вдосконалення нормативно-правової бази інвентаризації з урахуванням досвіду останніх 15 років і розвитку комп'ютерних технологій. Показано причини низької ефективності робіт з інвентаризації в містах і селах. Запропоновано шляхи комплексного вирішення проблем, пов'язаних з інвентаризацією багаторічних зелених насаджень, зокрема, вдосконалення інструктивних вимог до інвентаризації, використання сучасних приладів і технологій. Показано, що передумовою якісної інвентаризації є попереднє геодезичне знімання дерев та інших елементів ландшафту на території садово-паркового об'єкта.

У роботі [27] науковець наводить результати моніторингу стану та таксономічного складу деревних видів парків-пам'яток "Томилівський" та "Фастівський". За результатами інвентаризації в парку-пам'ятці "Томилівський" на площі 2,8 га зафіксовано 209 видів і 8 форм деревно-чагарникових рослин (59,9 %). Дендрофлора парку містить 160 екзотичних і 49 автохтонних видів. Аналіз розподілу родин показує домінування *Rosaceae*, *Ulmaceae* та *Salicaceae*. Найбільш чисельними видами є *Ulmus carpinifolia*, *Buxus sempervirens* та *Sambucus nigra*. На території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Фастівський" переважають штучні насадження із 88 видами на площі 33 га. Флора парку містить 195 видів вищих судинних рослин, що зростають у свіжих грабових та грабово-дубово-соснових судібровах. Досліджуючи санітарний стан насаджень парку-пам'ятки "Фастівський", виявлено значну кількість сухостійних дерев головних деревних видів. Обстеження соснових насаджень показало дуже ослаблений їх стан через сніголами та інші абіотичні й біотичні чинники. Поширеність вторинних шкідників

спричинила погіршення санітарного стану дерев, що призвело до збільшення кількості дерев IV-VI категорій стану. Дубові насадження зазнали сильного ослаблення та розвитку патологій через грибкові ураження та стовбурові шкідники. У клена гостролистого та акацієвих насадженнях також спостерігаються різні ступені ослаблення через патологічні процеси та вплив абіотичних і біотичних чинників. Насадження піддаються значному рекреаційному навантаженню, що знижує їх стійкість. Запропоновано заходи для підтримання структури, видового складу дендрофлори та відновлення парку, враховуючи санітарні рубки, очищення від сухостою, видалення інвазійних видів, підсадження цінних рослин та збереження раритетних дерев.

У роботі [5] наведено результати аналізу загальнонаціональної міської дослідної мережі дерев і чагарників для оцінювання їх стійкості до зміни клімату. Автори вважають, що міські ліси широко визнані як природне рішення для пом'якшення наслідків зміни клімату, однак міські ліси також вразливі до зміни клімату. Тому існує потреба в покращенні відбору видів, щоб забезпечити надання екосистемних послуг міськими лісами зараз і в майбутньому. Вивчення впливу зміни клімату на міські ліси потребують досліджень, щоб охопити складнощі, пов'язані з видовою ідентичністю та умовами зростання. Проте, такі дослідження залишаються рідкістю в міських умовах, що вказує на необхідність розширення спільних досліджень у містах. Автори навели загальнонаціональну мережу міських випробувань, створену в чотирьох штатах Австралії, яка демонструє співпрацю зацікавлених сторін, спрямовану на просування досліджень міських лісів. Мережа складається з 11 стандартизованих посадок видів дерев та/або чагарників, спрямованих на тестування росту та продуктивності видів (тобто стійкості до стресу) у містах за різних кліматичних умов.

Унаслідок обговорення результатів дослідження з'ясовано необхідність проведення комплексного вивчення насаджень парків, особливо старовинних, що дає можливість визначити таксономічний склад, біолого-екологічну структуру та санітарний стан деревних рослин.

Отже, внаслідок виконаної роботи можна сформулювати такі наукову новизну та практичну значущість результатів дослідження.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження – отримала подальший розвиток методика комплексного аналізу паркових насаджень, яка містить подеревну інвентаризацію та маршрутні обстеження, що дасть змогу встановити таксономічні, систематичні, біоморфні та екологічні структури насаджень та санітарний стан деревних рослин.

Практична значущість результатів дослідження – можуть застосовувати фахівці у сфері садово-паркового господарства під час розроблення заходів з догляду за міськими насадженнями та проведення постійного моніторингу за їх станом, а також можна впровадити у навчальний процес для підготовки здобувачів освіти бакалаврського та магістерського рівнів.

Висновки / Conclusions

Здійснено аналіз таксономічного складу, біолого-екологічної структури паркових насаджень, визначено їх санітарний стан. За результатами проведеного дослідження можна зробити такі основні висновки.

1. Встановлено, що в усіх трьох парках переважаючими видами у насадженнях виступають *Acer platanoides* L., *Aesculus hippocastanum* L., *Carpinus betulus* L., *Fraxinus excelsior* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Tilia cordata* Mill. та ще значна кількість чагарникових видів, які зростають у живоплотах (*Ligustrum vulgare* L.) та групових посадках (*Sambucus nigra* L.), а іноді солітерами (*Cornus mas* L.). Найбільше видове представництво виявлено у парку ім. Т. Шевченка (81 таксон), найменше спостережено у Молодіжному парку (27). Загалом, частка аборигенних видів деревних і кущових рослин у парках Коломий становить 35 %, екзотів – 51 %, декоративні відміни (гібриди) становлять 14 %.
2. Систематична структура дендрофлори парків Коломий сформована з представників 35 родин, 62 родів та 98 видів. Максимальне представництво у насадженнях мають родини *Pinaceae* (6 родів та 11 видів), *Rosaceae* (8 родів та 12 видів), *Cupressaceae* (3 роди та 14 видів) та *Fabaceae* (5 родів та 5 видів). Решта родин представлені одиничними екземплярами.
3. У насадженнях досліджуваних парків переважають представники відділу Покритонасінні (72 %), причому значну частку від загальної кількості становлять листяні дерева та листяні кущі (69 %). Також досить чисельно представлені хвойні дерева (15 %). За типами життєвих форм істотно переважають мезофанерофіти – 39 %; частка мегафанерофітів становить 21 %. Значну частку (28 %) становлять мікрофанерофіти, а нанофанерофіти – 8 %.
4. Встановлено, що за відношенням до родючості та вологості ґрунтів більшість рослин проявляє мезотрофні та мезофітні властивості. За відношенням до освітленості значна частина рослин представляє групи сціофітів (світлолюбні), особливо екзоти. Однак основу паркових насаджень становлять види, толерантні як до прямого сонячного світла, так і до напівтіні. Піднаметовий ярус формують переважно тінювитривалі рослини.
5. Встановлено, що основними ознаками погіршення санітарного стану дерев є ураження омелою білою, суховерхівковість та наявність дупел. Виявлено 61 сухостійне, 19 аварійних дерев, що потребують негайного видалення. Найбільш ураженими деревними видами виявилися клен гостролистий, гіркокаштан звичайний, липа дрібнолиста, ясен звичайний, клен-явір, робінія звичайна.

References

1. Aftanazy, R. (1992). Materiały do dziejów rezydencji. Tom VII. Województwo ruskie: Ziemia halicka i lwowska. Warszawa, 696 p. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Materia%C5%82y_do_dziej%C3%B3w_rezydencji_Dawne.html?id=YAZMAAAAYAAJ&redir_esc=y
2. Bessonova, V. P., & Ivanchenko, O. E. (2013). Analysis of the species composition and condition of the woody vegetation of the park named after B. Khmelnytskyi in the city of Dnipropetrovsk. (Ser. Forestry and Decorative Gardening). *Scientific Herald of NULES of Ukraine*, 187(1), 11–15. [In Ukrainian]. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnu_lis_2013_187_1_3
3. Bessonova, V. P., & Ivanchenko, O. E. (2020). Species richness of dendroflora and aesthetic assessment of phytocenoses of the park of Mahdalynivka town. *Scientific Bulletin of UNFU*, 30(1), 25–32. <https://doi.org/10.36930/40300104>
4. Dudyn, R. B. (2016). Conservation, restoration and reconstruction of garden and park objects. Lviv, 192 p. [In Ukrainian]. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/-BNAU/12846/1/Konservatsiia-restavratsiia.pdf>
5. Esperon-Rodriguez, M., Power, S. A., Tjoelker, M. G., Sharmin, M., & Rymer, P. D. (2025, March). A nation-wide urban trial network of tree and shrub climate resilience. *Urban Forestry & Urban Greening*, vol. 105, article ID 128720. <https://doi.org/10.1016/j.ufug.2025.128720>
6. Elmqvist, T., Setälä, H., Handel, S. N., & van der Ploeg, S. (2015). Benefits of restoring ecosystem services in urban areas. *Current opinion in environmental sustainability*, 14, 101–108. <https://doi.org/10.1016/j.cosust.2015.05.001>
7. Gaidukevich, M. E. (2012). Dendroflora of Nadvirna Forestry. *Scientific Bulletin of UNFU*, 22(11), 36–42. [In Ukrainian]. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/-2012/22_11/36_Gaj.pdf
8. Gaidukevich, M. E., & Lysenko, M. O. (2016). Dendroflora of Malo-Turany forestry: analysis and protection. *Scientific Bulletin of UNFU*, 26(1), 62–68. <https://doi.org/10.15421/40260108>
9. Gatal'ska, N. V. (2017). Scientific and Methodological Approaches of Cultural and Historical Evaluation of Parks. *Scientific Bulletin of UNFU*, 27(4), 32–35. <https://doi.org/10.15421/40270406>
10. Hrytsai, N. B. (2018). The taxonomic structure of dendroflora of the Youth park in Rivne city. *Biology and Ecology*, 4(1), 27–33. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1318164>
11. Instructions for the technical inventory of green spaces in cities and other populated areas of Ukraine. (2011). Order of the State Committee for Construction, Architecture, and Housing Policy of Ukraine 4.12.2011, № 226. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0182-02#Text>
12. Klymenko, Y. O., & Kuznetsov, S. I. (2014). Comprehensive assessment of park plantings (methodical approaches and recommendations). Kyiv, 66 p. [In Ukrainian].
13. Kucheryavy, V. P., Dudyn, R. B., & Levus', T. M. (2011). Trylovs'ky Park in Kolomyia: current state and problems of reconstruction. *Scientific Bulletin of UNFU*, 21(16), 232–236. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/-2011/21_16/index.htm
14. Kurnytska, M. P., Parkhuts, L. V., & Horbenko, N. Y. (2019). The landscape and historic analysis of the park territory of Pomoryany village. *Scientific Bulletin of UNFU*, 29(9), 32–37. <https://doi.org/10.36930/40290905>
15. Lakicevic, M., Reynolds, K. M., Orlovic, S., & Kolarov, R. (2022). Measuring dendrofloristic diversity in urban parks in Novi Sad (Serbia) Trees. *Forests and People*, 8 (2022), 24–32. <https://doi.org/10.1016/j.tfp.2022.100239>
16. Masalskiy, V. P., & Kuznetsov, S. I. (2018). The impact of park planting on the urbanized environment. *Scientific Bulletin of UNFU*, 28(7), 49–52. <https://doi.org/10.15421/40280710>
17. Oleksiichenko, N. O., & Gatal'ska, N. V. (2012). Criteria for a comprehensive assessment of the current state and preservation of historical parks in the territory of the Central Dnieper Upland Region. *Forestry and horticulture*, 2, 125–131. [In Ukrainian]. URL: https://nbuv.gov.ua/UJRN/licgoc_2012_2_10
18. Paudel, Ch., Timperio, A., Salmon, J., Loh, V., Deforche, B., & Veitch, J. (2024). Something for the young and old: A natural experiment to evaluate the impact of park improvements. *Urban Forestry & Urban Greening*, 100, 128–486. <https://doi.org/10.1016/j.ufug.2024.128486>
19. Petryshyn, H. P., & Lukashchuk, H. B. (2021). Historical genesis and structure of the dendrological flora of the resort park in the village of Briukhovychi near Lviv. *Scientific Bulletin of UNFU*, 31(4), 36–42. <https://doi.org/10.36930/40310405>
20. Popovych, S. Yu., Korinko, O. M., & Klymenko, Yu. O. (2011). Reserve Park Science. Ternopil: Textbook – Bohdan, 320 p. [In Ukrainian]. URL: <https://dk-books.com/upload/iblock/f18/f189ce7f494733943ef48540a5d89695.pdf?srsltid=AfmBOorZAI4fZCoGScRku02j58E2K4e2dQ9QjKr9eeH-mafRDnLdreA-Y>
21. Reshetiuk, O. V. (2023). Comprehensive analysis of dendroflora in Schiller Park-Monument of Landscape Gardening in Chernivtsi. *Scientific Bulletin of UNFU*, 33(5), 28–39. <https://doi.org/10.36930/40330504>
22. Rohovskiy, S. V., Oleschko, O. G., Jychareva, K. V., Strunynska, J. V., & Kolotnicka, O. V. (2021). Current problems of plant inventory in urban plantations and experience in their solution. *Scientific Bulletin of UNFU*, 31(5), 60–66. <https://doi.org/10.36930/40310509>
23. Spysok latynskykh nazv roslin podano za The Plant List (2013). [In Ukrainian]. URL: <http://www.theplantlist.org>

24. Terletskyi, V. K., Fodor, S. S., & Hladun, Ia. D. (1985). The botanical treasures of the Carpathians. Uzhhorod: Karpaty, 136 p. [In Ukrainian]. URL: <https://carpaty.net/?p=19014&lang>
25. Young, M., Vispute, S., Serghiou, S., et al. (2024). Quantifying urban park use in the USA at scale: empirical estimates of realised park usage using smartphone location data. *The Lancet Planetary Health*, 8(8), 564–573. [https://doi.org/10.1016/S2542-5196\(24\)00125-6](https://doi.org/10.1016/S2542-5196(24)00125-6)
26. Zayachuk, V. Ya. (2008). Dendrology. National Forestry University of Ukraine. Lviv: Apriori, 656 p. [In Ukrainian]. URL: https://www.kamenyar.com.ua/component/-jshopping/knyhy/zaia-chuk-v-ya-dendrolohiia.html?srltid=AfmBOorLyLRE-PY-REsvSO5aIisOuQgvOCDEXseRmGeDGK_kkTgQAHJIIN
27. Zelinskyi, B. (2024). Monitoring the state of wooden plantations of the protected parks "Tomylivskyi" and "Fastivskyi". *Agrobiology*, no. 1, 311–321. <https://doi.org/10.33245/2310-9270-2024-187-1-311-321>

R. B. Dudyn, T. M. Levus', I. M. Korol', Ya. S. Mys'

Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine

ANALYSIS OF THE STATE OF PARK PLANTINGS IN KOLOMYIA

The results of a study of park plantings in Kolomyia, specifically in the K. Trilovsky, T. Shevchenko, and Molodizhny parks, are presented. Literary sources related to this issue were analyzed, and methods and sequences for performing the work were selected. In Trilovsky Park, a tree-by-tree inventory of plantings was carried out, and in the other two parks, route surveys were conducted. Based on the analysis of literary sources, it was found that two objects (Trilovsky and Shevchenko parks) are parks-monuments of landscape art of local importance and are of cultural and historical value for the region. It was established that in all three parks, the predominant species in the plantings are *Acer platanoides* L., *Aesculus hippocastanum* L., *Carpinus betulus* L., *Fraxinus excelsior* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Tilia cordata* Mill. and a significant number of shrub species that grow in hedges (*Ligustrum vulgare* L.) and group plantings (*Sambucus nigra* L.), and sometimes as solitary trees (*Cornus mas* L.). The largest species representation is found in T. Shevchenko Park (80 taxa), and the smallest in Youth Park (26). The proportion of native species in Kolomyia's parks is 35 %, exotic species 51 %, and ornamental varieties (hybrids) 14 %. The systematic structure of the dendroflora of Kolomyia's parks is formed by representatives of 33 families, 60 genera, and 96 species. The most represented families in the plantings are *Pinaceae* (6 genera and 11 species), *Rosaceae* (8 genera and 12 species), *Cupressaceae* (3 genera and 14 species), and *Fabaceae* (5 genera and 5 species). The plantings in the parks studied are dominated by representatives of the Angiosperms division (72 %), with deciduous trees and deciduous shrubs accounting for a significant proportion of the total (69 %). Coniferous trees are also quite numerous (15 %). In terms of life forms, mesophytes significantly predominate – 39 % (*Acer platanoides* L., *Betula pendula* Roth., *Carpinus betulus* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Sorbus aucuparia* L., and others). Megaphanerophytes make up 21 % (*Abies alba* Mill., *Acer pseudoplatanus* L., *Fraxinus excelsior* L., *Larix decidua* Mill.). Microphanerophytes also account for a significant share (28 %): *Buxus sempervirens* L., *Euonymus europaea* L., *Hibiscus syriacus* L. The share of nanophanerophytes is 8 %.

Keywords: dendroflora; tree inventory; taxonomic composition; systematic structure; introduced species; biomorphs; life forms; sanitary assessment; ecological structure.